

Podgorica, Beogradska 24 c
tel/fax: +382 20 232 301
+382 20 232 302
e-mail: maticacg@t-com.me
www.maticacrnogorska/me

MATICA CRNOGORSKA

Broj 546

Podgorica, 18. 10. 2021. g.

Saopštenje Matice crnogorske povodom

pokušaja prenosa vlasništva nad Cetinjskim manastirom na Srpsku pravoslavnu crkvu

Pitanje vlasništva nad Cetinjskim manastirom već neko vrijeme zaokuplja pažnju javnosti i s pravom unosi nemir i zebnju kod pravoslavnih Crnogoraca. *Poveljom* crnogorskog gospodara Ivana Crnojevića od 4. januara 1485. godine osnovan je Cetinjski manastir kao sjedište crnogorske mitropolije. U periodu vladavine Crnojevića pravoslavna hrišćanska crkva u Crnoj Gori prvi put stiče autonomni crkveni status a crnogorske mitropolitote otad, pa sve do kraja Prvog svjetskog rata i nestanka Crne Gore, biraju i postavljaju sami Crnogorci. Cetinjski manastir je tako kroz proteklih pet stoljeća predstavljao simbol crnogorske državnosti, borbe za slobodu i najveću crnogorsku pravoslavnu svetinju.

Pokušaj Vlade Crne Gore iz septembra ove godine da zaključcima na vanrednoj sjednici vlasništvo nad Cetinjskim manastirom protivpravno oduzme Opštini Cetinje tada nije uspio. Svjedoci smo sprovođenja u djelo ovog nauma po drugi put. Preko Uprave za katastar i državnu imovinu se u nedostatku pravno validnih argumenata uz izrugivanje pravnoj struci, jednom dosjetkom, želi samostalno odlučiti o vlasništvu nad Cetinjskim manastirom i prepisati ga u vlasništvo Srpske pravoslavne crkve.

Namjera aktuelne vlasti da od Crne Gore i Crnogoraca otmu Cetinjski manastir i predaju ga u vlasništvo pomjesne pravoslavne crkve Srbije je obrazložena nečuvenim i grotesknim tumačenjem osnove upisa vlasništva na Opštinu Cetinje. Uprava za katastar i imovinu nam pokušava sve objasniti greškom, nastalom prilikom kompjuterskog unosa podataka o vlasništvu 1996. godine. Tako je navodno igrom slučaja i činovničkom omaškom Cetinjski manastir upisan na Prijestonicu Cetinje. Teško je zamisliti veće podcjenjivanje i ponižavanje sveukupne crnogorske javnosti, da iza svega ne stoji namjera da se definitivno sruši projekat pune obnove Crnogorske pravoslavne crkve, kao jednog od temelja crnogorskog identiteta. Ako je nasilnim ukidanjem autokefalne Cetinjske mitropolije 1920. godine započet proces nestanka samostalne pomjesne pravoslavne crkve crnogorskog naroda, sada se nakon jednog vijeka, u obnovljenoj državi Crnoj Gori ovaj posao hoće dovesti do kraja.

Matica crnogorska želi da vjeruje da će nadležne državne institucije Crne Gore umjeti i moći da profesionalno, stručno i pravedno riješe ovaj delikatni i važan spor. To bi doprinijelo građanskom miru i razumijevanju, te preduprijedilo nezadovoljstvo, otpor i proteste koji bi mogli eskalirati. Nadležne državne instance bi prilikom rješavanja ovog svojinskog pitanja morale voditi računa da Cetinjski manastir, na osnovu istorijskog prava, uz poštovanje elementarnih ljudskih i prava o slobodi vjeroispovijesti, treba ravnopravno ustupiti svim pravoslavnim vjernicima u Crnoj Gori, pa time i sveštenstvu Crnogorske pravoslavne crkve.

Cijeneći neophodnost uspostavljanja društvene stabilnosti i mira, kao osnovne pretpostavke normalnog razvoja cjelokupnog društva, Matica crnogorska poziva Vladu Crne Gore, nosioce najodgovornijih državnih i društvenih funkcija kao i sve aktere na političkoj sceni – da pokažu odgovornost i razumijevanje za posebnu osjetljivost Crnogoraca kada je u pitanju Cetinjski manastir kao prvorazredni nacionalni i identitetski simbol.

Za Maticu crnogorsku

Dragan Radulović

Dragan Radulović, predsjednik

Podgorica, 18. oktobar 2021.